

COLUMN – Zaterdag Live, 9 november 2019 - Columnist: Terry van der Heide

Jeugdzorg

Wij hebben een kat en een heerlijk huis in een levendige buurt. Als we weg zijn, op vakantie of zoiets vinden we het fijn als er dan iemand in ons huis woont en op de kat past; zo kom je bijzondere mensen tegen. De laatste keer dat we weg waren woonde er in ons huis een bijzondere jonge vrouw, met haar zoontje, die licht gehandicapt is. Deze jonge vrouw is een idealistische, professionele pleegouder en woonde tot voor kort met zoontje in een groot huis met een aantal pleegkinderen. Maar na enige tijd voelde zij zich daar niet meer thuis, omdat zij ervoer, dat de hulpverlening, de zorg om de kinderen, in haar ogen tekort schoot, dat deze ver van de kinderen af stond, dat het ging om efficiëntie, om het naleven van regels en niet om warmte en aandacht voor de kinderen.

Zij zegde haar baan op, omdat zij in zo'n sfeer niet kon werken, en had vervolgens geen huis. Daar sta je dan met een kwetsbaar kind.

Letterlijk bij de loketten in het stadhuis, waar ze vroeg om een urgentieverklaring voor een woning. Daar konden ze haar niet helpen bij het zoeken naar een huis, want ja, dat was weer een ander loket en bovendien, er zijn nu eenmaal lange wachtlijsten voor een huis. Hun advies: neem eens een uurtje therapie tegen de stress.

Een oplossing waar je volgens mij juist gestrest van wordt.

Dit is zomaar een verhaal, van zomaar een hulpverlener en moeder van een kwetsbaar kind, dat zomaar iets laat zien van wat er mis is in de jeugdzorg.

De jeugdzorg is op dit moment heel erg in de belangstelling. Er is geldtekort, er komen steeds meer kinderen in de jeugdhulpverlening en er zijn steeds langere wachtlijsten; één van de oorzaken van de agressie tegen de hulpverleners.

De jeugdzorg is een aantal jaren geleden overgegaan van het `rijk naar de gemeentes, dat ging gepaard met flinke bezuinigingen.

Dit schijnt een groot deel te zijn van alle problemen (te weinig personeel, te hoge werkdruk). Nu is het opeens bekend, dat een deel van de zorg weer terug gaat van de gemeente naar de regio. Je kan je afvragen of het iets uit maakt of de zorg en de financiering geregeld worden vanuit gemeentes, vanuit de regio of vanuit het rijk. Het klinkt allemaal zo abstract, bureaucratisch zo ver weg van het kind.

Waar gaat het toch al weer om? Juist, het kind.

Ik ken iemand, die in een achterstandswijk in Rotterdam ging wonen en zag, wat een ellende daar was. Bleke, ongelukkige, gestreste kinderen. Veel armoede, problemen binnen de gezinnen. Hij mobiliseerde op zaterdagochtenden de jeugd, die hij zakgeld gaf om geveltuintjes aan te leggen. Hij veranderde een braakliggend stukje grond in moestuintjes voor volwassenen en kinderen, organiseerde gezonde, zelfs veganistische kooklessen voor kinderen, die dat weer hun ouders leerden. Er ontstond iets in de wijk waar iedereen aan meedeed, waardoor er een sociale cohesie ontstond en de problemen minder werden. Niet alleen binnen de gezinnen maar in de hele wijk. Meer samenwerken, hoorde ik de afgelopen dagen, goed plan, maar enkel op bureaucratisch niveau lijkt me dat niet de oplossing.

Samenwerken op totaal verschillende terreinen tussen de kinderen en de koks en de tuinmannen en kinderen onderling (zoals bij de Expex¹ maatjes) is nodig. Doe leuke dingen met kinderen, geef ze een taakje, het gevoel dat ze er toe doen, dat ze gewaardeerd worden, dat er van ze gehouden wordt. Geef ze warmte, respect. Door voor betere sociale cohesie in de wijk en respect voor de kinderen te zorgen, worden de problemen minder, de wachtlijsten korter en de financiële problemen ook een heel stuk minder.

¹<https://www.expex.nl/project/haaglanden/>